

Stqarrija Ministerjali mill-Ministru għas-Sahha dwar is-Servizz tal-Kimoterapija fl-Isptar Ġenerali ta' Ghawdex

Sur President

Qed inressaq din l-istqarrija Ministerjali biex nagħgorna lill-Kamra tar-Rappreżentanti bl-aħħar żviluppi b'rabta mas-sitwazzjoni li sibna dwar is-servizz tal-Onkologija f'Ghawdex.

Imma qabel ma' nagħgorna lill-Kamra tar-Rappreżentanti, tajjeb li nagħti sfond dwar dak li halla warajh il-gvern precedenti, f'dan il-qasam f'Ghawdex.

M'hemmx dubju meta wiehed ihares lejn il-prevelanza ta' din il-marda qerrieda, li f'dawn l-aħħar snin din żdiedet f'pajżna.

Kull strategija f'dan il-qasam trid tkun iffukata fuq il-htigijiet tal-pazjenti u l-qraba tagħhom b'mod holistiku, aħseb u ara f'dan il-każ, meta jehtieg trattament ta' kimo-terapija għall-marda tal-kancer.

Għalhekk f'din l-istqarrija jien mhux qed niffoka fuq il-mezzi privenitivi li jidentifikaw il-marda qabel ma' feġġ il-kancer b'mod kliniku jew fuq ir-rijabilitazzjoni.

Waqt il-kampanja elettorali, fi Frar li għadda, l-Onorevoli Dr. Lawrence Gonzi, il-Prim Ministru ta' dak iż-żmien, kien qal li l-Gvern immexxi minnu kellu kollox lest biex il-pazjenti Ghawdxin ikollhom is-servizz tal-

kimo-terapija fl-Isptar Ġenerali t'Għawdex, u għalhekk ma jibqax ikollhom l-inkonvenjent li jinżlu Malta għal dan it-trattament speċifiku.

‘L hemm minn din il-propoganda elettoral, hemm htega li nkunu realistiċi u b’mod fattwali nistqarru jekk dan qattx seta’ jsehh bil-baġit tal-Elfejn u tlettax (2013), skont kif inhu ppreparat mill-istess Gvern Nazzjonalista ta’ dak iż-żmien.

Hemm differenza bejn dak li kull wiehed minna jista’ jgħid bil-kelma u bejn dak li b’għemilu jwettaq.

Il-fatti juru li fil-baġit li kien ressaq l-Onorevoli Tonio Fenech, għall-Ministeru t’Għawdex, li dak iż-żmien kien ikopri wkoll l-Isptar Ġenerali, taht il-vot ta’ flus tal-programmi u inizjattivi, l-ebda allokazżjoni ma kienet giet ivvotata.

Fil-kampanja elettoral u skond dokument tal-11 ta’ Jannar ta’ din is-sena, l-Gvern Nazzjonalista stima n-nefqa kapitali tal-proġett tal-Onkologija f’Għawdex, għal hames mija u disgħin elf ewro. Dan minbarra li jkun għad irid jinxtara l-apparat mediku, s-sistema tat-teknologija tal-informatika, għamara u l-kummissjoni li jkun hemm isolator fl-isptar Ġenerali t’Għawdex.

Huwa ovvju għalhekk li jew il-gvern tal-gurnata kien qiegħed iqarraq bi propoganda elettoral jew inkella m’għandux għaqal fit-tmexxija finanzjarja.

Għalhekk mill-bidu, bili dan il-gvern għandu għal qalbu d-dinjita' tal-pazjent ... b'mod partikolari dawk l-aktar fil-bżonn, bħal ma huma l-pazjenti li jbagħtu minn din il-marda ... l-Ministeru għas-Saħħa haseb minn kmieni biex wara li jistudja s-sitwazzjoni, jimplimenta pjan halli din il-kura ta' kimo-terapija, tingħata minnufih u f'waqtu.

Għal dan il-proġet, il-gvern preċedenti ma haseb għall-ebda vot ta' flus kapitali, għalkemm bil-fomm intqal li n-nefqa se tkun ta' sitt mitt elf ewro (600K).

Barra minn hekk, l-Isptar Ġenerali t'Għawdex, sa minn meta ħa t-tmexxija tal-pajjiz f'idejh Gvern Laburista, akkumula dejn ta' ftit aktar minn miljun u sitt mitt elf ewro, (1.6m) u l-allokkazzjoni tal-operat ta' dan l-isptar f'din is-sena huwa ta' zewg miljun u mitejn u sebghin elf (2.27m), meta tnaqqas id-dejn rikurrenti akkumulat huwa ta' tmienn mija u hamsin elf ewro (850K).

U biex ngħaxxquha, dan l-ammont li fadal, ma jkoprix mediċini u medical consumables.

Sur President, kif qatt tista' tmexxi l-isptar Ġenerali t'Għawdex b'din is-sitwazzjoni finanzjarja.

U biex inkomplu ngħaxxquha ftit iehor, il-Gvern Nazzjonalista tant kellu l-poplu Għawdexi għal qalbu, li mis-sena li għaddiet, għal din is-sena naqqas l-allokkazzjoni kapitali minn miljun u hamsa u għoxrin elf ewro (1.25m) għal erbgha mitt elf ewro (400K).

Sur President, nistaqsi ... Vera li Gvern Nazzjoanlista kellu s-saħħa tal-poplu Għawdx i għal qalbu?

B'dawn iċ-ċifri, kien veru li Gvern Nazzjonalista kien se jilqa' pazjenti Għawdxin f'Għawdex stess biex jingħataw trattament tal-kimo-terapija?

Il-ħsieb ta' Gvern Nazzjonalista, kif indikat minn dokumenti tiegħu stess, kien, li jlesti dan il-proġett ix-xahar id-diehel ... nhar it-18 ta' Lulju.

Għalhekk, Sur President, nerga nistaqsi ... tista' l-kamra tgħidili kif dan il-proġett qatt seta' jaqbad art mingħajr ma kien hemm vot ta' flus adegwat?

Ejja nkunu onesti, l-Għawdxin qatt ma kien se jkollhom is-servizz tal-kimo-terapija f'Għawdex stess, meta kien għad fadal ħafna xi jsir ... u fuq kollox lanqas biss qatt ma ħarġu l-offerti pubbliċi biex jitnieda l-proġett.

Mill-istudju li għamel il-Ministeru, flimkien mat-tmexxija ġdida tal-isptar t'Għawdex, jirriżulta li dan l-istess proġett jista' jitwettaq bl-ispiza ta' mitejn elf ewro (200K), u għalhekk din il-ħolma ta' ħafna Għawdxin se ssir realta' din is-sena stess mingħajr tberbieq żejjed ta' flus tal-poplu.

Din in-nefqa se tingieb minn żewġ fondi: mitt elf minn fond kapitali, allokat għall-bżonnijiet tal-Ministeru, u mitt elf oħra minn flus iffrankati minn immanigġjar aħjar ta' fondi ta' proġetti kapitali.

Apparti minn hekk, f'din l-istess struttura li se tinholoq, se jiġu milqugħa mhux biss il-pazjenti Għawdxin tal-onkologija, imma dawk il-pazjenti li se jużaw il-faċilita' tad-Day Care Centre f'Għawdex.

Għalhekk b'gebla wahda se nolqtu żewġ ghasafar. Dan huwa l-għaqal ta' Gvern Laburista.

L-unika haġa li l-Gvern Nazzjonalista kien haseb għaliha huwa li jagħzel 4 nurses biex jiġu mharrġa f'dan il-qasam. Dan it-taħriġ spiċċa lejn Jannar li għadda.

Imma minkejja dan, Gvern Laburista xorta żamm dawn l-istess nurses imharrġa f'din id-dixxiplina, billi żammhom *hands on* u kuntatt kontinwu biex jibqgħu mharrġa. Għalhekk, dawn għadhom jinżlu Malta ta' kull ġimgħa u hekk se jibqa' jsir sakemm jinfetaħ dan iċ-ċentru.

Il-kollega tiegħi Dr. Joseph Cassar, qed jgħid li l-Gvern Laburista għamel U-Turn politiku, dwar dan il-proġett. Jien inhalli l-poplu jiddeċiedi hu. Il-fatti huma ċari.

Dan kollu juri l-impenn li l-Ministeru għas-saħħa għandu, biex iniedi dan il-proġett skond l-iżvilupp sostenibbli ta' pajjiżna.

‘L hemm mit-tħażżiż fuq il-karta, Gvern Laburista, bil-fatti, verament se jwassal il-proġett fi tmiemu, biex jaqdi l-htigijiet ta' kull pazjent Għawdxi li għandu bżonn il-kimo-terapija f'Għawdex.